

Valvontaeläinlääkärien jaksaminen

Eläinten hyvinvointi herättää ihmisissä paljon tunteita ja se koetaan yhteiskunnassamme tärkeäksi. Tuotantoeläinten kasvatusolot kiinnostavat tutkimusten mukaan kuluttajia, ja eläinsuojelutapaukset saavat palstatilaa lehdissä. Valvontatyön laadusta ja resurssien riittävydestä on pidettävä huolta läpinäkyvyyden ja uskottavuuden vuoksi. Valvontaeläinlääkärien virkoja on perustettu kunnissa tihenevään tahtiin, mutta edelleen valvonta on monessa kunnassa praktikkoeläinlääkärien vastuulla. Valtion tarjoama rahoitus kannattaa käyttää, kun sitä vielä tarjotaan. Tuleva kuntauudistus tuonee mukanaan uudet haasteet, mutta toisaalta ehkä myös mahdollisuuksia valvontaeläinlääkärien alueelliseen palkkaamiseen.

Eläinsuojelutyön henkisen vaativuuden vuoksi valvontaeläinlääkärien virkojen haluttavuudesta ja pysyvyydestä on huolehdittava. On ollut hienoa huomata, että Eläinlääkäriliitto arvostaa tekemäämme työtä ja haluaa tukea jaksamistamme. Liitto on muutaman kerran koonnut valvontaeläinlääkäreitä yhteen pohtimaan yhteisiä koulutustarpeita ja, mikä tärkeintä, verkostoitumaan. Keväälle liitto suunnittelee koulutuspäivää. Myös Eläinlääkärihygieenikkojen yhdistys on tunnistanut valvontaeläinlääkärit luontevaksi osaksi jäsenistöään. Kollegoiden tuki on jaksamisen kannalta ensiarvoisen tärkeää. Omaakin aktiivisuuttamme kaivataan, jotta verkosto kehittyy työtämme tukeväksi ja pysyväksi rakenteeksi. Kunnissa pitää luoda työpuitteet jaksamista tukeviksi: hyvä päivittäinen työympäristö ja -yhteisö lisäävät viihtyvyyttä.

Valvontaeläinlääkärien työnkuvan monipuolisuus on laadukkaana koulutuksemme ja laaja-alaisen ammatillisen osaamisemme hyödyntämisen lisäksi jaksamista tukeva tekijä. Alkutuotannon valvonta ja elintarvikevalvonta istuvat toimenkuvaan hyvin ja tuovat toivottua vaihtelua eläinsuojelutyöhön. Vaikka akuuttia valvontatyötä on paljon, on resursseja syytä suunnata myös ennaltaehkäisevään työhön ja viranomaisten välisten verkostojen luomiseen. Eläinlääkärien osuus on merkittävä eläinsuojelutapausten käsittelyssä asian ilmitulosta aina oikeuden mahdolliseen tuomioon saakka. Tässä onnistuminen edellyttää toimivaa yhteistyötä poliisin ja syyttäjien kanssa. Yhteistyötä kannattaa tehdä myös muiden viranomaistahojen, kuten sosiaali-, terveys-, ympäristönsuojelu- ja rakennusvalvontaviranomaisten kanssa. Kontakteja vapaaehtoisiin eläinsuojelujärjestöihin on niin ikään syytä luoda.

Evira on aloittanut neljä lyhyttä jaksoa sisältävän koulutuksen valvontatyötä aloitteleville eläinlääkäreille. Koulutuksen ensimmäisessä Praktikosta virkamieheksi -osassa käsiteltiin muun muassa tärkeää perusasiaa hallinnollisista menettelyistä ja virkamiehen toiminnasta. Eläinsuojeluvälvontaa tekevien eläinlääkäreiden hallinnollisten menettelyiden tuntemuksessa on havaittu selkeä koulutustarve ja tähän huutoon Evira vastasi. Oman osaamisen ja ammattitaidon kehittämiseen kaivataan myös muita pidemmän tähtäimen mahdollisuuksia. Toiveena esitän, että tiedekunnassa pohdittaisiin mahdollisuuksia erikoistua valvontatyöhön. Valvonnan erikoiseläinlääkäri voisi olla tulevaisuuden arvostettu osaaja.

Paljon toiveita kohdistan eläinsuojelulainsäädännön meneillään olevaan uudistukseen. Valvonnassa kaivataan toimivia, nykyistä nopeampia ja tehokkaampia työkaluja, nimettyjä vastuita kustannuksista ja hoidon järjestelyistä sekä selkeitä, eläimen hyvinvointiin tähtäviä vaatimuksia. Ministeriö on antanut hyviä mahdollisuuksia vaikuttaa uudistuvan lain sisältöön ja työ jatkuu edelleen.

Maria Wahlfors

ELL, valvontaeläinlääkäri